

ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ЛІЗИНГОВИХ ОПЕРАЦІЙ У ВИПАДКУ АНУЇТЕТНОЇ СХЕМИ РОЗРАХУНКУ ЛІЗИНГОВИХ ПЛАТЕЖІВ

©2022 КИШАКЕВИЧ Б. Ю., МІГУЛКА О. О.

УДК 336.7
JEL: C69; D63; G14; G29

Кишакевич Б. Ю., Мігулка О. О. Оцінка ефективності лізингових операцій у випадку ануїтетної схеми розрахунку лізингових платежів

У статті запропоновано метод оцінки ефективності лізингових операцій у випадку ануїтетної схеми розрахунку лізингових платежів, який ґрунтується на зіставленні лізингу із кредитом, який є близьким за економічною сутністю методом фінансування реальних інвестицій. Такий підхід часто використовують лізингові компанії та інші учасники ринку лізингу у США при оцінюванні ефективності лізингових угод. У роботі при розробленні математичного інструментарію авторами було враховано особливості оподаткування та функціонування всіх сторін лізингових контрактів в Україні та чинні законодавчі й інші нормативно-правові документи в цій сфері. Даний підхід до оцінки ефективності лізингової угоди ґрунтується на тому факті, що два грошових потоки, виплати по яких відбуваються в різні моменти часу, вважатимуться еквівалентними, якщо їх поточні вартості (або нарощені суми), обчислені за однаковими ставками дисконтування, виявляться однаковими. При визначенні дисконтованої вартості грошових потоків за лізинговою угодою було враховано, що лізингові платежі, крім мінімальних орендних платежів, включають також вартість послуг, що підлягають сплаті лізингодавцю, податки та непередбачені лізингові платежі. Таким чином, якщо теперішня вартість грошових потоків підприємства при лізингу буде більшою від теперішньої вартості грошових потоків цього ж підприємства при кредиті, тоді можна стверджувати, що купівля обладнання через кредитні запозичання для підприємства буде більш вигідним. І навпаки, якщо теперішня вартість грошових потоків підприємства при лізингу буде меншою від теперішньої вартості грошових потоків цього ж підприємства при кредиті, тоді вартість обладнання, отриманого через лізинг, буде меншою порівняно з купівлею через кредитування, а отже, підприємству доцільніше зупинитись на лізинговій угоді.

Ключові слова: ефективність лізингових операцій, SFA моделі, лізинг, лізингові компанії, лізингодавець, лізинговий платіж, лізингові операції.

Табл.: 1. **Формул.:** 8. **Бібл.:** 11.

Кишакевич Богдан Юрійович – доктор економічних наук, професор, професор кафедри математики та економіки, Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка (вул. Івана Франка, 24, Дрогобич, 82100, Україна)

E-mail: b_kyshakevych@ukr.net

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5721-8543>

Scopus Author ID: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=40561435200>

Мігулка Ольга Олексіївна – аспірантка кафедри математики та економіки, Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка (вул. Івана Франка, 24, Дрогобич, 82100, Україна)

E-mail: polonia.direktor@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-9688-2009>

UDC 336.7
JEL: C69; D63; G14; G29

Kyshakevych B. Yu., Migulka O. O. Assessing the Efficiency of Leasing Operations in the Case of an Annuity Scheme for Calculating Leasing Payments

The article proposes a method for assessing the efficiency of leasing operations in the case of an annuity scheme for calculating leasing payments, which is based on comparing leasing with loan that is close in terms of economic essence to the method of financing real investments. This approach is often used by leasing companies and other participants in the leasing market in the United States when assessing the efficiency of leasing agreements. In the development of mathematical instrumentarium, the authors took into account the peculiarities of taxation and the functioning of all parties to leasing contracts in Ukraine and the current legislative and other regulatory documents in this area. This approach to assessing the efficiency of a leasing agreement is based on the fact that two cash flows, payments on which occur at different points in time, will be considered equivalent if their current values (or accrued amounts) calculated at the same discount rates turn out to be equal. In determining the discounted value of cash flows under the leasing agreement, it was taken into account that leasing payments, in addition to the minimum rental payments, also include the cost of services payable to the lessor, taxes and unforeseen leasing payments. Thus, if the present value of the company's cash flows during leasing is greater than the present value of the cash flows of the same enterprise taking a loan, then it can be stated that the purchase of equipment through credit borrowings will be more profitable for the enterprise. Conversely, if the present value of the company's cash flows during leasing is less than the present value of the cash flows of the same enterprise taking a loan, then the cost of equipment obtained through leasing will be lower compared to the purchase through loaning, and therefore it is more expedient for the enterprise to stick with the leasing agreement.

Keywords: efficiency of leasing operations, SFA models, leasing, leasing companies, lessor, leasing payment, leasing operations.

Tabl.: 1. **Formulae:** 8. **Bibl.:** 11.

Kyshakevych Bohdan Yu. – D. Sc. (Economics), Professor, Professor of the Department of Mathematics and Economics, Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University (24 Ivana Franka Str., Drohobych, 82100, Ukraine)

E-mail: b_kyshakevych@ukr.net

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5721-8543>

Scopus Author ID: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=40561435200>

Migulka Olga O. – Postgraduate Student of the Department of Mathematics and Economics, Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University (24 Ivana Franka Str., Drohobych, 82100, Ukraine)

E-mail: polonia.direktor@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-9688-2009>

На сьогодні в розпорядженні підприємств є велика кількість інструментів залучення інвестицій для оновлення своїх основних засобів. Для того, щоб вибрати оптимальний із них слід провести аналіз ефективності кожного з потенційних інвестиційних проектів. При аналізі ефективності лізингових операцій важливим є усвідомлення економічної сутності й особливості функціонування механізму реалізації лізингових операцій.

Придбання машин і обладнання через лізингові угоди реалізується в межах існуючого інвестиційного попиту, який, своєю чергою, визначається конкретно фінансово-господарською ситуацією. Але за інших рівних умов лізинг створює додаткові стимули до накопичення, прискорює процес трансформації капіталу з позичкового у функціонуючий [1].

Незважаючи на існування значної кількості наукових досліджень, присвячених порівнянню різних інструментів залучення інвестицій із лізингом, слід відзначити, що здебільшого вони стосуються західних лізингових компаній та ґрунтуються на національних системах фінансового та бухгалтерського обліку. Усе це обумовлює потребу в розробленні підходів до аналізу ефективності лізингових операцій, які спираються на українське законодавство та вітчизняну систему їх обліку.

Проблемам оцінювання ефективності фінансового лізингу присвячено чимало наукових публікацій. Так, у роботі [2] було розроблено методологію управлінського аналізу ефективності операцій фінансового лізингу на основі показників, скоригованих відповідно до вимог міжнародних стандартів бухгалтерського обліку. В основі запропонованої авторами методики лежить порівняння суми потенційних витрат підприємства залежно від виду запозичення: кредит (позика) чи лізинг. Переліки можливих витрат складаються відповідно до чинних нормативно-правових актів з урахуванням податків та інфляційної складової. Вибір джерела запозичення визначається за результатом порівняння потенційних витрат при придбанні майна за договором фінансової оренди та за договором купівлі-продажу за рахунок позики [2].

У роботі польських науковців Е. Wysocka, W. Szczeraniak [3] підкреслено, що лізинг є одним із найпопулярніших способів фінансування основних засобів як у великих, так і в малих компаніях. Автори відзначають, що, приймаючи рішення щодо способу фінансування інвестицій, необхідно оцінити за допомогою методів дисконтування, який із доступних варіантів фінансування є найбільш ефективним. У статті було проаналізовано із урахуванням чинного в Польщі законодавства особливості різних видів лізингу та відмінності між ними. Крім того, обговорено методи вимірювання ефективності фінансових рішень у лізинговому бізнесі. Авторами акцентується увага на перевагах, які можна отримати при використанні лізингу як методу фінансування основних засобів [3].

У роботі пакистанських науковців Asghar M. J. A., Mushtaq N., Mirza H. H. [4] було досліджено детермінанти прибутковості лізингових компаній Пакистану за період з 2006 по 2008 рр. У цьому дослідженні для оцінки результатів застосовувалася регресійна модель на основі методу звичайних найменших квадратів (OLS) і логістичної моделі (Logit). Було показано, що розмір, чисті інвестиції у фінансування лізингу та ліквідність позитивно залежать від прибутковості лізингових компаній. Тоді як кредитне плече та термін контрактів негативно залежать від прибутковості лізингових компаній [4].

Проблемам аналізу ефективності функціонування банків та інших фінансових установ присвячено також роботи [5–7], у яких проводиться зіставлення економічної вигоди від інвестування в альтернативні фінансові інструменти.

Мета статті полягає в розробленні методу оцінки ефективності лізингових операцій у випадку ануїтетної схеми розрахунку лізингових платежів.

Хоча фінансовий лізинг є однією із форм кредиту, проте між лізингом і кредитом є чимало суттєвих відмінностей. Кредит – це позика грошей, тоді як лізинг – це строкова угода про оренду деякого обладнання. Як засоби фінансування позики та лізинг мають свої недоліки та переваги. У табл. 1 наведено кілька основних відмінностей, які слід урахувати при аналізі ефективності лізингових операцій.

Зазвичай порівняння ефективності лізингу та кредиту здійснюють на основі аналізу таких показників [8]:

- 1) фактична вартість обладнання;
- 2) відсоткова ставка;
- 3) фінансовий результат від експлуатації обладнання, придбаного при лізингу та кредиті.

Оскільки лізинг є дещо складнішим з технічного боку та передбачає врахування значно більшої кількості параметрів та чинників, почнемо оцінку ефективності з типової лізингової угоди. Для отримання фактичної вартості об'єкта лізингу необхідно знайти теперішню вартість усіх грошових потоків (лізингових платежів) за період дії лізингової угоди.

Загалом лізингові платежі у випадку фінансового лізингу можуть формуватися з таких складових [9]:

- ✦ мінімальні орендні платежі (МОП);
- ✦ вартість послуг і податків, що підлягають сплаті лізингодавцю. Сюди можуть включатись оплата вартості комунальних послуг, плата за землю тощо);
- ✦ непередбачена орендна плата (нефіксована частина орендної плати, що розраховується із застосуванням інших показників, ніж термін оренди: обсяг продажів, рівень використання, індекс інфляції та ціни, ринкові ставки відсотка тощо) [10].

Порівняння кредитних і лізингових угод

Кредит	Лізинг
<i>Процентні ставки</i>	
Ставки, як правило, плаваючі та базуються на базовій ставці або іншому індексі, наприклад LIBOR. Коли індекс коливається, змінюється і щомісячний платіж. Це вигідно в періоди падіння процентних ставок і не вигідно, коли процентні ставки зростають	Якщо в лізинговій угоді не передбачено іншого, платежі, як правило, фіксуються протягом строку оренди. Фіксовані платежі значно спрощують складання бюджету й управління грошовими потоками
<i>Сума кредиту</i>	
Банки зазвичай позичають частину (60–80%) вартості обладнання або автомобіля, без урахування витрат на доставку, навчання, встановлення тощо	Доступне фінансування до 100%
<i>Додаткові та супутні витрати</i>	
Банки використовують комісії, щоб підвищити прибутковість. Це можуть бути комісії за подання заявки, комісії за видачу кредиту, щомісячні комісії за обслуговування кредитної заборгованості, комісії, пов'язані зі схваленням і виконанням заявки на позику	У 99% випадків лізингу обладнання на невелику суму не стягується комісія за створення та схвалення заявки. Залежно від розміру транзакції комісії є мінімальними
<i>Термін угоди</i>	
Більшість термінів у межах 12–60 місяців	Залежить від типу обладнання
<i>Застава</i>	
Банки зазвичай забезпечують свої позики, вимагаючи додаткової застави, такої як нерухомість, обладнання, інвентар, дебіторська заборгованість. Фактично, для банків є звичайною практикою накладати загальну заставу на всі поточні та майбутні активи позичальника	Об'єкт лізингу
<i>Додаткові обмеження</i>	
Банки часто вимагають від позичальника підтримувати певні мінімальні фінансові показники та звітувати про них банку щокварталу або раз на півроку. Якщо позичальник не виконує мінімальні вимоги по цих показниках, банк може відкликати кредит. Банки також можуть встановлювати обмеження або обмежувати майбутні запозичення від іншого кредитора	Зазвичай таких обмежень не передбачено

Джерело: авторська розробка.

Нехай підприємство розглядає дві альтернативи придбання деякого обладнання, ринкова вартість якого на даний момент становить P , а саме, через лізинг і кредит. Терміни лізингової та кредитної угоди можуть бути різними. Для підприємства це не є принциповим питанням із практичної точки зору, оскільки в обох варіантах придбання воно може користуватися придбаним чи орендованим майном відразу після укладення цих угод.

Розглянемо спочатку більш складний варіант, коли мова йде про технічний бік реалізації, типовий лізинговий контракт. Припустимо, що лізингова компанія пропонує підприємству угоду фінансового лізингу із орендною ставкою відсотка r терміном на T років із виплатою лізингових платежів n разів протягом року. Згідно з договором орендар зобов'язаний викупити обладнання в кінці строку за гарантованою ліквідаційною (залишковою) вартістю

RV . Лізингодавець вимагає також від підприємства деякий одноразовий авансовий платіж AP . Первинні прямі витрати орендодавця (наприклад, юридичне обслуговування правочину, експертиза договору) становлять PC .

Для визначення більш привабливого для підприємства методу фінансування купівлі майна порівняємо вартості придбаного активу при комерційному кредитуванні та на умовах лізингової угоди. Для цього знайдемо дисконтовану вартість усіх грошових потоків підприємства за період дії цих угод, які і визначатимуть вартості придбаного активу у випадку лізингу та кредиту.

Розглянемо ануїтетну схему погашення як для лізингової, так і для кредитної угоди. Справедливу вартість об'єкта лізингу можна обчислити як теперішню вартість орендних платежів. Якщо через C позначити регулярні однакові у випадку ануїтетної форми погашення орендні платежі, які складають-

ся із погашення основаної суми боргу та нарахованих процентів, тоді теперішня вартість мінімальних орендних платежів $МОП_{Дисконт}$ матиме такий вигляд:

$$МОП_{Дисконт} = \sum_{i=1}^{T \cdot n} \frac{C}{\left(1 + \frac{d}{n}\right)^i} + \frac{RV}{\left(1 + \frac{d}{n}\right)^{T \cdot n}}, \quad (1)$$

де d – прогнозована середня процента ставка дисконту за весь термін лізингової угоди.

Оскільки теперішньою вартістю регулярних лізингових платежів C буде сума боргу лізингодавця, на яку нараховуються проценти, можемо C виразити через цю суму боргу за допомогою процентного фактора теперішньої вартості анuitету:

$$C = \frac{\left(P - AP - \frac{RV}{\left(1 + \frac{r}{n}\right)^{T \cdot n}} \right) \cdot \frac{r}{n}}{\left[1 - \frac{1}{\left(1 + \frac{r}{n}\right)^{T \cdot n}} \right]}. \quad (2)$$

У результаті отримаємо формулу для $МОП_{Дисконт}$:

$$МОП_{Дисконт} = \sum_{i=1}^{T \cdot n} \frac{\left(P - AP - \frac{RV}{\left(1 + \frac{r}{n}\right)^{T \cdot n}} \right) \cdot \frac{r}{n}}{\left[1 - \frac{1}{\left(1 + \frac{r}{n}\right)^{T \cdot n}} \right]} \times \left(\frac{1}{\left(1 + \frac{d}{n}\right)^i} + \frac{RV}{\left(1 + \frac{d}{n}\right)^{T \cdot n}} \right). \quad (3)$$

На лізингоотримувача можуть бути покладені також зобов'язання стосовно виплати страхових платежів, оскільки згідно зі ст. 22 Закону України «Про фінансовий лізинг» об'єкт фінансового лізингу та/або ризику, пов'язані з виконанням договору фінансового лізингу, підлягають страхуванню, якщо обов'язковість такого страхування встановлена законом або передбачена договором фінансового лізингу. Витрати на страхування за договором фінансового лізингу несе лізингодержувач, якщо інше не встановлено таким договором [11]. Страхування позичальника є однією із обов'язкових вимог банків та інших кредитних організацій, що видають кредити та позики.

Таким чином, дисконтовану суму лізингових платежів можна представити у вигляді такої суми:

$$Lease_D^A = AP + \sum_{i=1}^{T \cdot n} \frac{C}{\left(1 + \frac{d}{n}\right)^i} + \frac{RV}{\left(1 + \frac{d}{n}\right)^{T \cdot n}} + PC + \sum_{i=1}^{T \cdot n} \frac{ULP_i + ADS_i + TAX_i + INS_i}{\left(1 + \frac{d}{n}\right)^i}, \quad (4)$$

де C – мінімальна сума (одноразових) орендних платежів (анuitет);

ULP_i – непередбачувана орендна плата;

INS_i – відшкодування страхових платежів за договором страхування об'єкта лізингу, якщо об'єкт застрахований лізингодавцем;

ADS_i – вартість послуг, що підлягають сплаті лізингодавцю;

TAX_i – податки, що підлягають сплаті лізингодавцю;

RV – гарантована ліквідаційна вартість.

$$Lease_D^A = AP + \sum_{i=1}^{T \cdot n} \left[\frac{\left(P - AP - \frac{RV}{\left(1 + \frac{r}{n}\right)^{T \cdot n}} \right) \cdot \frac{r}{n}}{1 - \left(1 + \frac{r}{n}\right)^{-T \cdot n}} \right] \frac{1}{\left(1 + \frac{d}{n}\right)^i} + \frac{RV}{\left(1 + \frac{d}{n}\right)^{T \cdot n}} + PC + \sum_{i=1}^{T \cdot n} \frac{ULP_i + ADS_i + TAX_i + INS_i}{\left(1 + \frac{d}{n}\right)^i}. \quad (5)$$

Зазвичай усі види зборів, податків, штрафів, пені та інших витрат, що дотичні до лізингової угоди та можуть виникати протягом строку дії угоди, виплачуються або відшкодовуються виключно лізингодержувачем.

У випадку кредиту структура регулярних платежів буде дещо простішою. Припустимо, що це ж підприємство розглядає також можливість підписання кредитної угоди із банком на суму P , на яку планує придбати необхідне обладнання. Річна відсоткова ставка за кредитом дорівнює q . Термін кредиту – T_2 років, погашення у формі анuitету m разів протягом року. Банк вимагає також від підприємства перший платіж у розмірі DP . Умовами кредитної угоди передбачено одноразову плату (комісійні) $COMIS$ за видачу кредиту та щомісячну комісію за обслуговування кредитної заборгованості.

Аналогічно, як і у випадку з лізингом, вважати- мемо, що банк вимагає оплатити страхові видатки. У такому випадку дисконтовану суму видатків підприємства протягом терміну дії кредитної угоди можна представити таким чином:

$$Credit_D^A = DP + \sum_{i=1}^{T_2 \cdot m} \left(\frac{(P - DP) \cdot \frac{q}{m}}{1 - \left(1 + \frac{q}{m}\right)^{T_2 \cdot m}} \right) \frac{1}{\left(1 + \frac{d}{m}\right)^i} + COMIS + \sum_{i=1}^{T_2 \cdot m} \frac{SERV_i + INSC_i}{\left(1 + \frac{d}{m}\right)^i}, \quad (6)$$

де $COMIS$ – одноразова плата (комісійні) за видачу кредиту;

$SERV_i$ – комісія за обслуговування кредитної заборгованості за i -й період;

$INSC_i$ – страхові платежі.

У нашому випадку дисконтовані або поточні вартості $Credit_D$ і $Lease_D$ грошових потоків, згенерованих кредитною та лізинговою угодами відповідно дадуть нам реальні вартості придбаного обладнання при обох варіантах фінансування. Таким чином, якщо теперішня вартість грошових потоків підприємства при лізингу буде більшою від теперішньої вартості грошових потоків цього ж підприємства при кредиті:

$$Lease_D^A > Credit_D^A, \quad (7)$$

тоді можна стверджувати, що купівля обладнання через кредитні запозичання для підприємства буде більш вигідним. І навпаки, якщо

$$Lease_D^A < Credit_D^A, \quad (8)$$

тоді вартість обладнання, отриманого через лізинг, буде меншою порівняно з купівлею через кредитування, а отже, підприємству доцільніше зупинитися на лізинговій угоді.

ВИСНОВКИ

У статті запропоновано метод порівняння теперішніх вартостей грошових потоків підприємства у випадку лізингу та кредиту, які є альтернативними, але близькими по суті методами фінансування реальних інвестицій. Такий підхід найчастіше використовують при оцінюванні ефективності лізингового проєкту учасниками ринку лізингу США. При розробленні відповідного інструментарію авторами було враховано особливості функціонування лізингових компаній України та чинні законодавчі й інші нормативно-правові документи в цій сфері.

В основу методу визначення ефективності лізингової угоди було покладено той факт, що два грошові потоки (M_1 і M_2), виплати по яких відбуваються в різні моменти часу, вважатимуться еквівалентними, якщо їх поточні вартості (або нарощені суми), обчислені за однаковими ставками дисконтування, виявляться однаковими. При визначенні дисконтованої вартості грошових потоків за лізинговою угодою

було враховано, що лізингові платежі, крім мінімальних орендних платежів, включають також вартість послуг, що підлягають сплаті лізингодавцю, податки та непередбачені лізингові платежі, дисконтовані або поточні вартості грошових потоків, згенерованих кредитною та лізинговою угодами відповідно, дадуть реальні вартості придбаного обладнання при обох варіантах фінансування. ■

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Шем'якіна Н. В., Пономаренко А. А. Лізинг як важлива складова інвестиційного механізму оновлення технічної бази виробництва. *Економіка промисловості*. 2009. № 4. С. 101–108. URL: http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/10349/st_47_16.pdf?sequence=1
2. Dmitrieva I., Myznikova N., Chernenko A., Shishkina A. Management Accounting and Analysis of the Financial Lease Effectiveness. In: International conference and technology conference "Earth science". *OP Conference Series: Earth and Environmental Science*. 2019. Vol. 272. Iss. 3. P. 1–6. URL: <https://iopscience.iop.org/article/10.1088/1755-1315/272/3/032156/pdf>
3. Wysocka E., Szczepaniak W. The Effectiveness of Leasing as a Method of Financing the Development of a Company. *Polish Journal of Management Studies*. 2012. Vol. 6. No. 1. P. 129–142. URL: <https://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.1009.91&rep=rep1&type=pdf>
4. Asghar M. J. A., Mushtaq N., Mirza H. H. Factors Influencing the Profitability of Leasing Firms in Pakistan: Application of OLS and LOGIT Model. *International Journal of Business and Management Research*. 2012. Vol. 2. Iss. 2. P. 80–90.
5. Gransberg, D. D., Rueda-Benavides J. A. The Buy, Lease, or Rent Decision. In: *Construction Equipment Management for Engineers, Estimators, and Owners*. 2nd ed., CRC Press, 2020. P. 195–205.
6. Кишакевич Б. Ю., Кубай Р. Ю., Мажаров Д. В. Ефективність діяльності банків: економічна сутність та методи оцінювання. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія «Економіка і менеджмент»*. 2016. № 22. С. 200–203. URL: <http://www.vestnik-econom.mgu.od.ua/journal/2016/22-2016/45.pdf>
7. Кишакевич Б. Ю. Стрес-тестування економічного капіталу банку на основі однофакторних моделей. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2011. Вип. 21–2. С. 210–219. URL: https://nv.nltu.edu.ua/Archive/2011/21_2/210_Kysz.pdf
8. Juhász L. Net Present Value Versus Internal Rate of Return. *Economics & Sociology*. 2011. Vol. 4. No. 1. P. 46–53. URL: <https://www.economics-sociology.eu/files/05%5B8%5D.pdf>
9. Гуйда Л. Плюс інвентаризація всієї країни. *Дебет Кредит*. 2001. № 39. URL: <https://dtk.com.ua/debet/ukr/2001/39/39pr18.html>
10. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 14 «Оренда»: затв. наказом Міністерства фінансів України від 28.07.2000 р. № 181 (редакція від 10.08.2021). URL: <https://zakon.help/documents/z0487-00>

11. Закон України «Про фінансовий лізинг» (зі змінами і доповненнями) від 14.12.2021 р. № 1201-IX. Ст. 22. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1201-20#Text>

REFERENCES

Asghar, M. J. A., Mushtaq, N., and Mirza, H. H. "Factors Influencing the Profitability of Leasing Firms in Pakistan: Application of OLS and LOGIT Model". *International Journal of Business and Management Research*, vol. 2, no. 2 (2012): 80-90.

Dmitrieva, I. et al. "Management Accounting and Analysis of the Financial Lease Effectiveness". International science and technology conference "Earth science". *OP Conference Series: Earth and Environmental Science*, vol. 272, iss. 3 (2019): 1-6. <https://iopscience.iop.org/article/10.1088/1755-1315/272/3/032156/pdf>

Gransberg, D. D., and Rueda-Benavides, J. A. "The Buy, Lease, or Rent Decision". In *Construction Equipment Management for Engineers, Estimators, and Owners*, 195-205. CRC Press, 2020.

Huida, L. "Plius inventaryzatsiia vsiiei krainy" [Plus the Inventory of the Whole Country]. *Debet Kredyt*, no. 39 (2001). <https://dtkt.com.ua/debet/ukr/2001/39/39pr18.html>

Juhasz, L. "Net Present Value Versus Internal Rate of Return". *Economics & Sociology*, vol. 4, no. 1 (2011): 46-53. <https://www.economics-sociology.eu/files/05%5B8%5D.pdf>

Kyshakevych, B. Yu. "Stres-testuvannia ekonomichnoho kapitalu banku na osnovi odnofaktornykh modelei"

[Stress-Testing of Economical Capital on the Base of Onefactor Models]. *Naukovyi visnyk NLTU Ukrainy*, iss. 21-2 (2011): 2010-219. https://nv.nltu.edu.ua/Archive/2011/21_2/210_Kysz.pdf

Kyshakevych, B. Yu., Kubai, R. Yu., and Mazharov, D. V. "Efektyvnist diialnosti bankiv: ekonomichna sutnist ta metody otsiniuvannia" [Bank Operating Efficiency: Economic Essence and Methods of Evaluation]. *Naukovyi visnyk Mizhnarodnoho humanitarnoho universytetu. Seriiia «Ekonomika i menedzhment»*, no. 22 (2016): 200-203. <http://www.vestnik-econom.mgu.od.ua/journal/2016/22-2016/45.pdf>

[Legal Act of Ukraine] (2000). <https://zakon.help/documents/z0487-00>

[Legal Act of Ukraine] (2021). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1201-20#Text>

Shemiakina, N.V., and Ponomarenko, A. A. "Lizynh yak vazhlyva skladova investytsiinoho mekhanizmu onovlennia tekhnichnoi bazy vyrobnytstva" [Leasing as an Important Component of the Investment Mechanism for Updating the Technical Base of Production]. *Ekonomika promyslovosti*, no. 4 (2009): 101-108. http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/10349/st_47_16.pdf?sequence=1

Wysocka, E., and Szczepaniak, W. "The Effectiveness of Leasing as a Method of Financing the Development of a Company". *Polish Journal of Management Studies*, vol. 6, no. 1 (2012): 129-142. <https://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.1009.91&rep=rep1&type=pdf>